

dopouští zákon, aby se jim to počítalo po starém a oni přece byli zanešení. Ale žadatel nevyhovuje ani novému zákonu ani starému a proto mu nelze pomoci do té, dokud nevyhoví novému, protože po 1. lednu 1925 podle starého práva už se nepočítá, jak dokazuje právě odst. 6.

Čís. 5048.

Okolnosti, jež manžel, uzavíraje smír s manželkou o výživném, mohl předvídati, nejsou důvodem pro změnu výše výživného. Takovou okolností jest napotomní jeho sňatek.

(Rozh. ze dne 19. května 1925, Rv I 552/25.)

Smírem při dobrovolném rozvodu manželství od stolu a lože ze dne 8. března 1921 zavázal se žalobce platiti manželce výživné 300 Kč měsíčně. Manželství bylo napotom rozloučeno, žalobce se znovu oženil a z nového manželství narodilo se dítě. Vzhledem k těmto změněným poměrům domáhal se žalobce na manželce snížení výživného. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Je sice správně, že smlouva o výživném manželky, sjednaná při rozvodu, po změně poměrů může býti vyložena tak, že pro změněné poměry podle úmyslu stran neměla míti platnosti, že tedy strany pro případ změněných poměrů se nechtěly smluvně vázati. Nebylo by ani poctivé, aby podle toho k smluvnímu plnění byly přinuceny (§ 914 obč. zák.). To bylo blíže vyloženo v judikátu víd. n. s. čís. 244, s jehož vývody dovolací soud se stotožňuje. Podobné stanovisko zaujal i zákon rozlukový v §u 19, stanoviv, že úmluva manželů o majetkových poměrech může býti z důležitých důvodů změněna. Z těchto ustanovení však nelyne, že by smlouva o výživném rozloučené manželky pozbývala závaznosti při jakékoliv změně poměrů, tedy i při takové změně, s kterou strany při úmluvě počítaly, nebo při poctivém uvážení všech okolností počítati měly. Podstatnou příčinou pro změnu smlouveného alimentárního závazku manželova a důležitým důvodem ve smyslu zákona může býti jen takový důvod, s kterým strany nepočítaly a poctivě počítati nemusily. Důvodem takovým však není to, že se žalobce oženil a následky toho. Nižší soudy zjistily, že žalobce s tím počítal a zajisté poctivě s těmito okolnostmi počítati měl, když výživné sliboval. Nesrovnávalo by se s poctivým výkladem smlouvy, kdyby ji splniti nechtěl pro důvody, s nimiž měl počítati. Proto jeho pozdější sňatek nelze za důležitý důvod dle §u 19 zákona rozlukového nebo vůbec za příčinu ke změně smlouvy považovati.

Čís. 5049.

Nárok na zmenšení kupní ceny, ježto kráva, ohledně níž při prodeji převzal prodávatel záruku, že se do určité krátké doby otelí, otelila se mnohem později, nepropadá ve lhůtě §u 933 obč. zák.

(Rozh. ze dne 19. května 1925, Rv I 624/25.)

Proti žalobě o zaplacení kupní ceny za dodané krávy namítl žalovaný započtením vzájemnou pohledávku z náhrady škody, ježto se krávy neotělily do 1 měsíce, jak byl žalobce přislíbil. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud neuznal vzájemné pohledávky žalovaného proto, že žalovaný ji uplatňoval až po šestinedělní lhůtě §u 933 obč. zák.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Jest nesporno, že bylo smluvně ujednáno, že dodané krávy otelí se do 1 měsíce po dodání, že jsou tedy v 8 měsících stelnosti. Odvolací soud jest na omylu, že jde o vadu dobytka po rozumu §u 933 obč. zák. se zkrácenou lhůtou k uplatnění správy a že žalovaný nároků z této správy pozbyl proto, že tuto vadu uplatnil teprve v žalobní odpovědi ze dne 26. prosince 1924, při čemž má soud odvolací za zcela bezvýznamný dopis žalovaného ze dne 24. dubna 1924. Přípověď, že se krávy otelí do 1 měsíce, jest smluvní dohodou, jež stranami byla výslovně jako podstatná vytčena a převzata a náležela tedy k patřičnému splnění smlouvy. Nevyhovovaly-li dodané krávy, jak žalovaný námitkou uplatnil, této smluvné přípovědi, jde o nedostatečné splnění smlouvy, které přičísti jest žalobci jako jeho smluvní zavinění. Nárok, který žalovaný z té příčiny námitkou proti žalobnímu nároku uplatňuje, je tedy nárokem na náhradu škody z tohoto nedostatečného splnění smlouvy, tedy z civilněprávního smluvního zavinění žalobcova (§§ 912, 1295 obč. zák.). Nárok takový není však vázán na krátkou lhůtu §u 933 obč. zák., jak odvolací soud za to má.

Čís. 5050.

Novela o právu manželském.

Rozvrat manželství nemusí býti způsoben vinou manželů (jednoho z nich), nýbrž i osobou třetí, nebo vůbec okolím (prostředím), ba dokonce i beze vší viny nějaké osoby. Poměr takového objektivní příčiny k (převážné) vině manžela.

(Rozh. ze dne 19. května 1925, Rv I 684/25.)

Žalobce v době sňatku se žalovanou dne 17. července 1905 byl vdovcem s pěti malými dítkami. Z jeho manželství se žalovanou nebylo dítek. Žalobce měl u sebe matku své ženy a žalovaná přistěhovala se k němu též se svou matkou. Tato odstěhovala se od žalobce na podzim 1905 a na jaře 1906 odešla od žalobce i žalovaná v jeho nepřítomnosti, odvezši i všechn svůj nábytek, a více se k němu nevrátila; manželské společenství nebylo mezi stranami od těch dob obnoveno. Žalovaná zaslala brzy po svém odchodu žalobci dopis, v němž ho žádá za odpuštění, že mu způsobila odchodem svým hanbu. Žaloba o rozluku pro rozvrat manželství z viny žalované byla oběma nižšími soudy zamí-
58*